

GELİŞİM DÖNEMİ ÖZELLİKLERİ

Ergenlik dönemi, biyolojik, psikolojik, zihinsel ve sosyal açıdan bir gelişme ve olgunlaşmanın yer aldığı çocukluktan erişkinliğe geçiş dönemidir. Çocuklar sadece büyürler, ergenler ise hem büyürler hem değişirler. Ergenlik, ikinci doğum olarak da adlandırılır.

1-Ergenlik Dönemi Davranışsal Özellikler

- Düşünmeden ani tepkiler verilebilir.
- Olumsuz duygular el-kol hareketleri, yüz ifadesi, bağırma, kapıyı çarpıp ortamı terk etme gibi sözlü/sözsüz davranışlarla; heyecan, coşku, karşı cinse duyulan ilgi gibi duygular şiir veya öykü yazma, günlük/hatıra defteri tutma gibi davranışlarla dışa vurulur.
- Ergen zaman zaman yalnız kalma davranışı gösterebilir.
- Ana-babasını sürekli eleştirme eğilimindedir.
- Ana-babasının hoşuna gitmeyecek davranışlarda bulunur.
- Dağınık ve savruk olur. Evde pek durmak istemez.
- Eve dönüş saatine aldırılmaz.
- Kendisini arkadaşlarıyla karşılaştırır, gruplaşmalar olur.
- Kulaktan dolma ya da ödünç alınmış düşünceler savunulur.
- Büyüklerle tartışmaya girer.

2-Ergenlik Döneminin Duygusal ve Sosyal Özellikleri

Duygular çabuk iniş çıkış gösterebilir.

Öfkesini sevincini kontrol etmekte sorun yaşayabilir.

Ergen toplumda saygınlık kazanmak ve statü sahibi olmak ister.

Kendisini ait hissettiği gruba kabul ettirmek için grup içinde kendine aykırı gelen davranışlara bile katılır.

Bu dönemde ergenin fark edilme ve takdir edilme ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacını aile içinde gideremeyen ergen, farklı arkadaş gruplarında bu ihtiyacını giderebilir.

Ana-babasından değişik olma çabası onu boşluğa itmiştir. Bu boşluğu arkadaşlarıyla doldurmak ister.

İdealler geliştirir, kendilerine bir rol-model seçerler. Öğretmen, sporcu, bir şarkıcı gibi.

Hayran olduğu kişilere fanatiklik derecesinde bağlanır.

Sigara, alkol ve madde kullanımı riski oluşabilir.

Şiddet, yalan söyleme, suça bulaşma riskleri artar.

3-Ergenlik Döneminde Ebeveynlere Öneriler

- ✓ **Çocuğunuzla her konuda konuşun. Onun fikrini alın. Çünkü artık çocuklukta çıktıklarının farkındalar. Yaptıkları sırf muhalefet şeklindeki davranışlar, çevrelerine “benim de fikirlerim var, ben de büyüdüm, benim düşüncelerimi önemseyin” düşüncesinin bir yansımasıdır.**
- ✓ **Sportif etkinliklerini destekleyin. Spor yaptıklarında hem fazla enerjilerini atarlar hem de zararlı bir takım davranışlarda bulunma eğiliminden uzaklaşmış olurlar.**
- ✓ **Baskıcı tutum sergilemeyin. Model olun. Çocuklar; ebeveynlerinin söylediklerinden çok, yaptıklarını dikkate alırlar.**
- ✓ **Beklentilerinizi yerine getirmede “ben” dilini kullanın. Size ne hissettirdiğini söyleyin direk eleştirilerde bulunmayın.**
- ✓ **Aşırı eleştirici olmaktan ve yargılayıcı olmaktan çekinin.**
- ✓ **Hatalı davranışlarını konuşarak uyarın ve ona doğru olanı anlatın.**
- ✓ **Başkalarının yanında onu küçük düşürmeyin.**
- ✓ **Onun başarısızlıklarını büyütmeyin.**
- ✓ **Başkaları ile kıyaslamayın.**
- ✓ **Onu sık sık sevdiğinizi söyleyin.**
- ✓ **Onun fikirlerine değer verdiğinizi hissettirin.**
- ✓ **Onun olumlu davranışlarını kesinlikle takdir edin.**
- ✓ **Konuşurken onun yüzüne bakın ve ciddiye alındığını hissettirin.**
- ✓ **Onun için zaman ayırın.**
- ✓ **Yaşına uygun görevler verin ve daha sonra başarısını takdir edin.**

